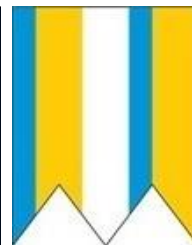

Ozveny SEDLÍC

Občasník obce Sedlice

I. ČÍSLO

NEPREDAJNÉ

Júl 2019

Milí Sedličania, nedávno ubehol prvý polrok súčasného volebného obdobia. Tento čas bol pre mňa časom školení, výročných zasadnutí stavovských organizácií, ktorých je naša obec členom, a tiež časom plánovania činností a aktivít na celé volebné obdobie. Výstupy z plánovania sú súčasťou tohto vydania občasníka. Zároveň v ňom nájdete plán kultúrnych podujatí na rok 2019. Je si z čoho vybrať a každý si azda nájde to svoje. Povzbudzujem vás k aktívnej účasti na týchto podujatiach. Obec Sedlice ich organizuje pre vás. Najväčšou odmenou pre každého organizátora je vysoká účasť a spokojnosť návštevníkov. Doprajte tento dobrý pocit aj nám organizátorom a spoločne vytvoríme na každom podujatí takú atmosféru, na ktorú budeme môcť v dobrom spomínať. V tomto vydaní sa venujeme aj iným témam, a to starostlivosti o verejné priestranstvá spojenej s dobrovoľníctvom a osobným angažovaním sa každého z nás. Súvisiacou témou sú naše cintoríny a starostlivosť o jednotlivé hrobové miesta, rovnako aj téma triedenia odpadu. Sú to témy, ktoré v občasníku publikujeme opakovane, jednak z potreby osvety, jednak z potreby reagovať na aktuálny stav. Verím, že požiadavky, odporúčania i námety na zlepšenie sa v týchto oblastiach budú pre každého z nás prospešné.

Marek Guman, starosta obce

Plán investičných akcií na volebné obdobie 2018 – 2022

Ako sme avizovali v decembrovom vydaní našich novín, vytýčili sme si niekoľko kľúčových investičných akcií, ktoré by sme radi v aktuálnom volebnom období naplnili. Medzi ne patrí výstavba novej materskej školy, príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu, výstavba chodníka okolo štátnej cesty v smere na Suchú Dolinu a rekonštrukcia budovy obecného úradu a kultúrneho domu.

Nová budova materskej školy. Po zosumarizovaní všetkých argumentov za a proti sme dospeli k záveru, že efektívnejšie a účelnejšie ako neustále investovať do opravy pôvodnej budovy bude postaviť novú budovu materskej školy. Pôvodná budova má viacero dispozičných nevýhod, ktoré sa nedajú zmeniť. Územný plán obce určuje situovať stavby občianskej vybavenosti do areálu základnej školy. Táto lokalita má viacero výhod, avšak aj niekoľko nevýhod. Jednou z nich je lokalizácia mimo centra našej obce, ďalšou nevýhodou je trasa 22 kV linky vysokého napätia, ktorá pretína celý školský areál. Táto trasa má svoje

ochranné pásmo, ktoré vylučuje akúkoľvek zástavbu v ňom. Preto prvým krokom, ktorý musíme vyriešiť, je preložka spomínanej trasy, resp. jej uloženie do zeme. Táto fáza je už v štádiu riešenia, konkrétne v štádiu prípravy projektovej dokumentácie.

Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu. Na túto aktivitu sme vybrali najvhodnejšie pozemky, ktoré nám určuje spracovaný Územný plán obce. Ide o lokality, resp. miestne časti *Predná Tofel a Lúky*. Ako väčšina pozemkov v našej obci, aj tieto pozemky trpia záťažou, a tou je extrémna rozdrobenosť s neznámymi spoluvlastníkmi, ktorých majetkový podiel nie je prededený. Obec musí vykúpiť alebo zredukovať do väčších celkov známych spoluvlastníkov a následne vstúpiť do rokovania so Slovenským pozemkovým fondom, ktorý zastupuje neznámych vlastníkov. Všetky administratívne náležitosti majú svoje lehoty, ale veríme, že do konca kalendárneho roka úspešne ukončíme aspoň jednu lokalitu.

Chodník popri štátnej ceste. Na chodník bola spracovaná projektová dokumentácia, prešla pripomienkovacím konaním u vlastníkov pozemkov bezprostredne susediacich s navrhovaným chodníkom a momentálne sa čaká na vyjadrenia inštitúcií, ktoré zo zákona musia byť účastníkom stavebného konania. Sú to Krajský dopravný inšpektorát, Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja a Okresný úrad, odbor dopravy. Po ich odsúhlasení projektovej dokumentácie sa požiada o vydanie stavebného povolenia a následne sa pristúpi k realizácii stavby. Podobne nebezpečná situácia je aj okolo štátnej cesty na *Miklušovskej ulici* – minimálne až žiadne zelené pásy okolo vozovky spôsobujú veľmi nebezpečný pohyb peších po ceste. S poľutovaním môžeme skonštatovať dlhodobú absenciu štátu pri budovaní bezpečných ciest, to zn. ciest aspoň s jednostranným chodníkom.

Rekonštrukciu budovy obecného úradu a kultúrneho domu. Túto investičnú akciu by sme radi realizovali s podporným financovaním z fondov Európskej únie. Očakáva sa výzva na zníženie energetickej náročnosti verejných budov. Ak výzva bude vyhlásená a budeme úspešným žiadateľom, medzi oprávnené výdavky budeme môcť zaradiť nové opláštenie budovy so zabudovaným zateplením, rekonštrukciu vykurovacej sústavy, rekonštrukciu osvetlenia, ako aj zateplenie strechy. Všetky tieto opatrenia by mali čo najviac napomôcť úspore energií, čo prináša ďalšie šetrenie finančných prostriedkov.

Dosiahnuté aktivity

V tomto príspevku nie je našim cieľom spomenúť všetky dosiahnuté výsledky za ostatný polrok (väčšina z nich je zapracovaná do prehľadu podujatí a udalostí), ale potreba vyzdvihnúť rozmer svojpomoci pri realizácii aktivít a poďakovať sa za spoluúčasť na ich dosiahnutí. Ukazuje sa, že v niektorých prípadoch by bolo jednoduchšie objednať si firmu, ktorá by realizovala zákazku, avšak v snahe optimalizovať verejné financie sa vedenie obce rozhodlo využiť miestny potenciál a zapojiť ľudí do práce, pretože sa tým na jednej strane ušetrí časť financií, na druhej strane sa u ľudí buduje povedomie o skutočnej hodnote vecí. Slovom, čo si sami urobíme, to si vážime viac. V tomto duchu sa niesli rekonštrukčné práce v spoločenskej miestnosti Športového klubu Sedlice. Materiál sme zakúpili z finančných prostriedkov obce, za pracovné nasadenie však môžeme a chceme poďakovať najmä predsedovi klubu S. Gumanovi, hráčom a dobrovoľníkom, ktorí sa zúčastnili na aprílovej brigáde. Veľmi podobný postup sme zvolili pri dobudovaní kanálu k priekope popri štátnej ceste, ktorá pokračuje cez súkromný pozemok a ústi do potoka. Dobudovanie bolo trojstrannou záležitosťou (Správa a údržba ciest, Obec Sedlice a súkromný majiteľ pozemku). Realizácia sa po dodaní materiálu a zabezpečení techniky aj v tomto prípade podarila najmä vďaka dobrovoľníkom, a to tak z iniciatívy Ondreja Fedora a Imricha Bačika, ako aj zo strany pracovníkov malých obecných služieb a ostatných dobrovoľníkov. Im všetkým tiež patrí poďakovanie. Azda by bolo bývalo jednoduchšie zavolať si firmu, ktorá by vykonala potrebné práce, bolo by ju však nutné zaplatiť. Ušetrené peniaze tak môžu smerovať napríklad do ďalšej prebiehajúcej revitalizácie parku pri budove Jednoty v centre obce.

Aj tu máme podobný zámer – spolupracovať svojpomocne pre dobro všetkých. Okrem materiálnych hodnôt sa podarilo dosiahnuť aj kultúrne hodnoty, za ktoré treba oceniť tých, ktorí pripravili Ples rodičov MŠ, Deň otvorených dverí u hasičov, program ku Dňu matiek aj Deň rodiny a iné podujatia vrátane duchovných. Sú tiež dobrým a povzbudzujúcim príkladom tvorivej práce pre všetkých.

Prehľad podujatí a udalostí, január – jún 2019

Novoročné oslavy, 1. január. Silvestrovské a novoročné oslavy v obci spojili ľudí všetkých vekových kategórií. Účasť bola nad očakávania, azda aj vďaka podávanej kapustnici, silvestrovskému punču, videoprojekcii a vydarenému ohňostroju.

Spoločné cvičenie, 14. január. V telocvični ZŠ sa prvýkrát stretli záujemkyne o spoločné cvičenie. Lucia Tlumačová oslovila všetky dievčatá, slečny, ženy aj dámy, aby sa každý pondelok večer stretli v telocvični a zacvičili si podľa projektovaných videí. Pozvanie na kruhový tréning platí naďalej.

Pracovné stretnutie, 1. február. Na prvom pracovnom stretnutí poslancov a starostu obce v tomto roku sa okrem iných tém diskutovalo najmä o zmene systému triedenia odpadov. V diskusii sa pokračovalo 25. februára na riadnom zasadnutí OZ, na ktorom znovu zaznelo odmietavé stanovisko obce prejsť na vrecový zber triedeného odpadu. Obec, naopak, získala ďalších 9 kusov 1100-litrových nádob.

Sústredenie folkloristov, 1 až 3. február. Cieľom sústredenia, ktorého sa folkloristi zúčastňujú každoročne, bolo tentoraz nacvičiť Šariš polku. Nácvičenie tohto nového, veľmi energického tanca prebiehalo v Hoteli Lesana v Starej Lesnej. Ten ponúkol výborné príležitosti aj na relax.

Schôdza členov DHZ, 9. február. Úvodné mesiace v každom roku patria schôdzkam členov a výborov organizácií pôsobiacich v obci. 9. februára sa stretli členovia DHZ Sedlice, 23. marca členovia Futbalového oddielu ŠK Sedlice.

Ples rodičov materskej školy, 16. február. Pozvanie na Ples rodičov materskej školy v Sedliciach prijalo 98 účastníkov, avšak s menším zastúpením rodičov.

Plesová sezóna pokračovala 23. februára Starostovským plesom mikroregiónu Čierna hora, tentoraz v Miklušovciach, kde mala zastúpenie aj naša obec.

Uvítanie detí do života, 24. február. Toto dobre známe komorne ladené podujatie nachádza svoje opodstatnenie spravidla raz v roku, keď obec uvíta svojich najmenších obyvateľov. Naposledy šiestich – troch dievčat a troch chlapcov.

Stretnutie Ružencového bratstva, 3. marec. Ružencové bratstvo sa stretlo v kinosále kultúrneho domu, kde si pozreli americký film v českom znení s názvom Vojnový kabinet. O 15. hodine premietaniu predchádzala modlitba korunky k Božiemu milosrdenstvu. Podujatie využilo 23 členov a sympatizantov, pre ktorých bolo pripravené aj občerstvenie. Ružencové bratstvo sa stretáva pri modlitbe posvätného ruženca pravidelne, každý

pondelok, za priaznivého počasia pri lurskej kaplnke, v nevyhovujúcom počasi v komunitnom centre.

Týždeň slovenských knižníc, 4. až 8. marec. Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc vyhlásili v tomto roku jubilejný 20. ročník tohto podujatia, v Sedliciach spojeného so zaužívanými benefitmi pre čitateľov, ktorí ich už dobre poznajú.

Voľby prezidenta SR, 16. marec. Volebná účasť v prvom kole volieb dosiahla v Sedliciach úroveň 55,69 %, v druhom kole konanom 30. marca 47,62 %. V oboch kolách v našom volebnom okrsku najviac hlasov získal prezidentský kandidát Maroš Šefčovič.

Stavebné úpravy v Dome nádeje, marec 2019. V druhej polovici marca prebehli stavebné úpravy v Dome nádeje. Išlo o zhotovenie vyvýšených stupníc pod obetným stolom a v priestore pre hudobný sprievod zádušných omší. Úpravy sa uskutočnili na podnet správcu farnosti v spolupráci s obcou.

Zhromaždenie členov PS Sopotnica, 31. marec. V kinosále kultúrneho domu sa konalo každoročné zhromaždenie členov Pozemkového spoločenstva Sopotnica, 6. apríla sa na valnom zhromaždení stretlo spoločenstvo Súkromných vlastníkov Mariašihu lesa Sedlice a 28. apríla 2019 sa v tých istých priestoroch konalo zhromaždenie Pozemkového spoločenstva Urbár Sedlice, ktorého súčasťou bola aj voľba nového predsedu výboru.

Brigáda v ŠK Sedlice, 6. apríl. Už v marci sa začalo so stavebnými úpravami v budove Športového klubu Sedlice, keď prebehla sanácia podlahy v spoločenskej miestnosti. 6. apríla sa realizovali plánované výkopové práce a uloženie drenážneho potrubia. Brigády sa zúčastnili predovšetkým hráči s predsedom klubu a ďalší dobrovoľníci.

Nedostatok vody, apríl 2019. Suché jarné počasie už koncom marca a aj v apríli spôsobilo časti obyvateľov obce výrazný pokles hladiny vody v studniach. Bilanciu povrchovej závlahy iba mierne zlepšili zrážky na začiatku druhej dekády, relatívne dobre až tie z konca mesiaca. Návrat k optimálnemu množstvu

vodných zdrojov nastal v priebehu mája.

Cestné zrkadlá, apríl 2019. V apríli pracovníci obecného úradu inštalovali tri cestné zrkadlá pri hlavnej ceste, a to pri vstupe do obce v smere od Prešova, na križovatke s cestou k základnej škole a pri odbočke z hlavnej cesty na cintorín. Motoristická verejnosť ich požadovala najmä na tých kritických miestach, na ktorých sú osadené.

Prietrž mračen, 3. máj. Prívalové zrážky, ktoré zastihli aj okolité obce, spôsobili v Sedliciach pri materskej škole v smere k hlavnej križovatke problémy. Nánosy bahna, konárov a lístia zaplavili dvory piatich rodinných domov, pivnicu, studne i vnútorné priestory jedného z domov. Na odstraňovaní nečistôt sa podieľali obyvatelia v zasiahnutej časti obce, ale aj hasiči, technický úsek obecného úradu a niekoľko dobrovoľníkov.

Exkurzia u hasičov, 10. máj. Pri príležitosti Dňa sv. Floriána pripravili členovia DHZ ukážku svojich priestorov a techniky. Exkurziu, ktorá bola určená predškólakom, možno považovať už za stále podujatie. V tomto roku deti zvládli štafetový beh, viazanie uzlov i striekanie vody na terč.

Pálenie vatry, 11. máj. Pre nepriazeň počasia z predchádzajúcich dní bolo možné začať s postavením vatry o niečo neskôr, zapáliť sa ju podarilo až v tento deň. Pohľad na horiacu, asi šesť metrov vysokú vatru, posedenie pri ohni, ako ani podávanie gulášu si nenechali ujsť desiatky mladých ľudí.

Oprava detského ihriska, 18. máj. Stolárska firma Emila Fiľakovského rekonštruovala konzoly na detskom ihrisku v centre obce. Začiatkom júla bolo ihrisko doplnené o ďalšie herné prvky, ktoré sa podarilo nakúpiť z „Projektu podporeného z rozpočtu PSK“ v sume 2 500 €.

Deň matiek, 19. máj. Obec Sedlice a Súkromná umelecká škola DAMA pripravili každoročne organizované podujatie venované našim mamám. V kultúrnom programe vystúpili žiaci hudobného a tanečného odboru pod vedením učiteľov Ivety Fiľakovskej a Mgr. Jaroslava Muchu. Nasledovalo spoločné posedenie v sále obecného úradu.

Voľby do EP, 25. máj. Hlasovacie právo v europarlamentných voľbách využilo v Sedliciach 23,33 % voličov, ktorí si vybrali spomedzi 31 politických strán, politických hnutí a koalícií. Okrem porovnateľnej celoslovenskej volebnej účasti bolo

takmer totožné aj odovzdanie preferenčných hlasov. Najväčšiu podporu získali kresťanskí demokrati.

Prednáška o kompostovaní, 27. máj. V nadväznosti na distribúciu 1000-litrových kompostérov, ktoré obecný úrad začal prideliť v apríli, lektorka zo spoločnosti Priatel'ia Zeme Paulína Urdová prednášala o spôsobe kompostovania v snahe vytvoriť si kvalitný kompost vhodný na domáce použitie. Záujem verejnosti o prednášku bol pomerne nízky, prišlo si ju vypočuť vyše dvadsať poslucháčov.

Týždeň s farnosťou, od 27. mája. Televízia Lux odvysielala v týždni od 27. mája reláciu Týždeň s..., v rámci ktorej prezentovala našu farnosť formou krátkej reportáže. Súčasťou programu je modlitba farností za televíziu. 2. a 3. júna boli vo farnosti prítomné relikvie svätých Košických mučeníkov s možnosťou uctiť si ich.

Dobudovanie kanála, od 4. júna. Začalo sa s výkopom kanála na uloženie potrubia, do ktorého ústi otvorená priekopa vedúca popri štátnej ceste a pretínajúca cestu v blízkosti zastávky SAD na Nižnom konci. Mechanizačné práce vykonal Peter Kešelák, ostatné zemné a inštalačné práce realizoval predovšetkým Ondrej Fedor a Imrich Bačík, nápomocných bolo aj ďalších päť dobrovoľníkov. Práce prebiehali v rézii obce do 26. júna.

Revitalizácia parku, od 6. júna. Začalo sa aj s rekultiváciou parku pri budove Jednoty v centre obce. V prvej etape bol odstránený živý plot so zvyškami betónového základu pôvodného kovového plotu a dovezená zemina na vyrovnanie terénu. Ďalšia etapa rekultivácie pokračovala v júli.

Deň rodiny, 16. jún. Piaty ročník podujatia otvoril kúzelník, program potom pokračoval v areáli obecného úradu atrakciami pre deti, medzi ktoré zavítal aj maskot. Návštevnosť podujatia však opäť ovplyvnilo nie veľmi priaznivé počasie.

Uzavretá škôlka, od 20. júna. Na základe laboratórnych vyšetrení vzorky pitnej vody bolo zistené, že vzorka nezodpovedá kritériám stanoveným vyhláškou. Preto RÚVZ nariadil prerušiť prevádzku v materskej škole od tohto dňa do odvolania.

Nácvik evakuácie, 25. jún. V areáli základnej školy sa v dopoludňajších hodinách uskutočnil nácvik evakuácie žiakov a zamestnancov školy v súčinnosti s DHZ Sedlice a Okresným riaditeľstvom HaZZ v Prešove. Nácvik je každoročnou súčasťou brannej výchovy, avšak v spojitosti s vyhláseným ostrým poplachom sa uskutočnil po prvý raz.

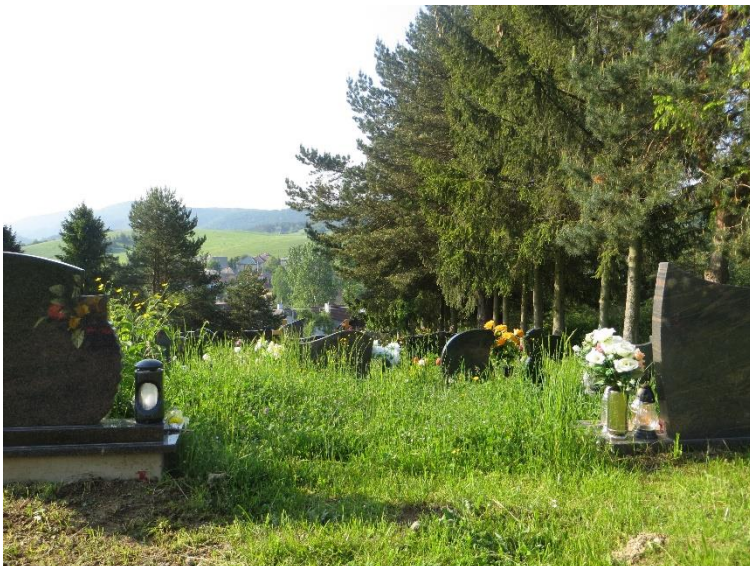
Starostlivosť o verejné priestranstvá

Je veľmi dobré, že v našej obci máme obyvateľov, ktorí sa príkladne starajú o svoje vlastné pozemky, ale nie sú im cudzie ani prilahlé verejné priestranstvá, a je tiež potešujúce, keď človek vidí zodpovedného občana, ktorý si pozametá miestnu komunikáciu pred svojím dvorom, pokosí zelený pás susediaci s jeho pozemkom alebo vyčistí priekopu či vodný tok tečúci okolo jeho pozemku. Možno si poviete: *Ved' to nie je moje*. Áno, z pohľadu vlastníctva máte pravdu. Tieto pozemky alebo zariadenia sú buď obecné (miestne komunikácie, zelené pásy a priekopy okolo miestnych komunikácií), alebo ich spravuje Slovenský vodohospodársky podnik (vodné toky), alebo patria k telesu cesty a starosť o ne je v kompetencii Správy a údržby ciest Prešovského samosprávneho kraja (priekopy okolo štátnej cesty). No spomínané organizácie majú v správe mnoho takýchto pozemkov a zariadení a nemajú dostatočné finančné krytie na ich údržbu. Preto sa tešia, keď sa u samotných obyvateľov obce prebudí zmysel pre osobnú angažovanosť a spoluzodpovednosť a každý svojou troškou prispeje ku skrášleniu okolia, v ktorom žije. Osobitnou výzvou sú naše priekopy a vodné toky. Tým je potrebné venovať zvláštnu opateru, keďže ich mnohí využívame na „odvodnenie“ našich pozemkov. Pri čistení priekopy je žiaduca súčinnosť všetkých susedov. Ľahko sa môže stať, že jeden sused priekopu vyčistí a o krátky čas má pred svojím dvorom naplaveniny zo susedovej časti. To by nepotešilo nikoho. Dovoľujeme si požiadať tých obyvateľov, u ktorých spomínaný pocit spoluzodpovednosti ešte len drieme, aby prehodnotili svoj postoj a k spoločnému dielu prispeli aj svojou angažovanosťou.

Starostlivosť o hrobové miesta

Myšlienku spoluzodpovednosti by sme mohli preniesť aj do témy údržby hrobových miest na cintorínoch. Iste nikoho neteší pohľad na zarastený cintorín. Ku každému hrobovému miestu je spísaná nájomná zmluva. Ako nájomcovia v nej figurujú najbližší príbuzní po zosnulom. V nájomnej zmluve je uvedený článok, ktorý hovorí o tom, že nájomca sa zaväzuje o dané hrobové miesto riadne starať. Do tejto starostlivosti určite patrí aj pravidelné kosenie a odstraňovanie buriny. Žiaľ, skutočnosť je taká, že mnoho hrobov na našich cintorínoch je zanedbaných a neupravených. Je to zlá vizitka hlavne pre pozostalých a v konečnom dôsledku pre celú obec. V minulosti obec zabezpečovala aj kosenie pásov medzi hrobmi. Vykonávali to pracovníci malých obecných služieb, ktorých bolo dosť, no v súčasnosti ich máme akútny nedostatok. Uvedomujeme si, že problematika údržby je rozsiahlejšia a že v niektorých prípadoch je potrebná spoluúčasť, jednak nájomcu hrobového miesta, jednak obce. Keďže problém sa najvýraznejšie

prejavuje v západnej časti nového cintorína (avšak nielen tam), v ktorej sa nachádza trávová sekcia (bez náhrobných dosiek), obecný úrad prijal opatrenie, ktorým chce situáciu riešiť dlhodobou udržateľným spôsobom. Preto vyzýva nájomcov hrobových miest v tejto časti, aby kvetinovú výzdobu a náhrobné kahance umiestňovali iba v tesnej blízkosti nápisovej dosky a aby ich odstránili z trávovej časti hrobu a umožnili tak (po)kosenie. V súvislosti s otázkou udržiavania cintorínov existuje niekoľko ďalších stránok, ktoré ešte bude potrebné komunikovať s nájomcami a riešiť na úrovni obce v snahe docieľiť uspokojujúci stav.

Separovaný zber a výhody triedenia

V oblasti separovaného zberu došlo v našej legislatíve k podstatným zmenám. Štát chce zvýhodniť tie obce, ktoré separujú viac, a vyššími poplatkami zaťažiť tie obce, ktoré separujú menej. Každá obec je povinná vypočítať úroveň vytriedenia komunálnych odpadov a zverejniť ju na webovom sídle a na úradnej tabuli obce. Sme veľmi radi, že v našej obci sa môžeme pochváliť relatívne vysokým číslom úrovne vytriedenia komunálnych odpadov. Dosiahla hodnotu 42 %. Je to výsledok dlhoročnej práce predchádzajúceho vedenia obce, ktoré nás dlhodobo a trpezlivo vychovávalo k osvojeniu si návykov správneho separovania, ale je to aj výsledok nás, obyvateľov obce, ktorí si triedenie osvojili a pristupujú k nemu zodpovedne. V praxi to znamená, že zákonný poplatok, ktorý obec platí za uloženie komunálneho odpadu na skládku, sa zvýši minimálne a tento rok nebudeme musieť zvyšovať miestny poplatok za vývoz tuhého komunálneho odpadu. Pokiaľ by dané percento bolo nižšie, zákonný poplatok by sa zvýšil výraznejšie a muselo by sa to premietnuť do zvyšovania miestneho poplatku za vývoz. Ten je v súčasnosti stanovený na 10 eur za osobu na jeden kalendárny rok. Našou zodpovednosťou je udržať a zvýšiť toto percento aj v budúcnosti. Separovanie šetrí našu prírodu aj naše peňaženky. V našej obci pribudli ďalšie kontajnery, aby sme mali k dispozícii väčšiu objemovú kapacitu. Je to opatrenie na to, aby sme predchádzali preplneným kontajnerom. Tie odzrkadľovali našu aktivitu a mohli pôsobiť demotivačne. Naďalej však platí požiadavka dôsledného separovania odpadov, najmä požiadavka na stláčanie plastových fliaš a rozkladanie kartónových obalov. Neakceptovaním nariadení sa stáva, že nádoby sa veľmi rýchlo naplnia a mnohí už nemajú kam umiestniť odpad, a tak ho položia k nádobe, pri ktorej v žiadnom prípade nepôsobí príjemným dojmom, o to viac, keď ho rozfúka vietor. Tomu sa snažme predchádzať. V celoslovenskom meradle nás čoskoro čaká zásadná zmena a tou je zálohovanie PET fliaš a plechoviek. Uvidíme, ako sa táto zmena premietne do systému separovania odpadov v obciach.

Plán kultúrnych podujatí na najbližší štvrt'rok 2019

3. august 2019 – Predvečer odpustovej slávnosti. Chceli by sme potešiť najmä mladých, a preto im pripravujeme večer plný dobrej hudby a zábavy. Zahrať by nám mala kapela Heľenine oči, DJ Johny a hudobná skupina Braňo Mojsej ml. & Protection. Celý program sa bude konať v areáli základnej školy. Už vopred sa chceme ospravedlniť obyvateľom tejto časti našej obce za zvýšenú hlučnosť vo večerných a nočných hodinách.

4. august 2019 – Deň odpustovej slávnosti. Môžeme sa pripraviť na dopoludňajšiu slávnostnú odpustovú sv. omšu a spoločne sa tešiť aj na popoludňajší kultúrny program, v ktorom privítame gospelovú kapelu Michal Kentoš & Band a ľudovú hudbu Prešovčan. Pripravené budú aj rôzne atrakcie pre deti vrátane divadelného vystúpenia.

18. augusta 2019 – Oslavy 95. výročia založenia DHZ Sedlice. Po slávnostnej svätej omši bude poobede prebiehať turnaj hasičských družstiev mužov a žien, sprevádzaný rôznymi atrakciami a kultúrnym programom, ktorým bude vrcholiť návšteva priateľov z partnerského mesta Sedlice v dňoch 16. až 18. augusta.

5. október 2019 – Čiernohorská haluška. Organizovanie mnohým už dobre známej súťaže nášho mikroregiónu Čierna hora vo varení halušiek pripadlo tohto roku po prvýkrát na našu obec. Opäť sa môžete tešiť na rôzne atrakcie, kultúrny program a dobré jedlo. Srdečne vás pozývame na všetky podujatia.

Desať rokov kňazom v Sedliciach

Diakonskú vysviacku prijal 15. júna 2000 a kňazskú vysviacku 16. júna 2001 z rúk košického arcibiskupa Mons. Alojza Tkáča. V roku 2001 pôsobil vo farnosti Sol', v roku 2002 vo farnosti Snina, v roku 2005 v Prešove – Sídliisko III, v roku 2007 v Trebišove, od júla 2007 do júla 2008 z Trebišova zároveň pre slovenských veriacich v Strede nad Bodrogom a od roku 2009 v Sedliciach. Duchovný otec Mgr. Jozef Kandráč.

Duchovný otec, pred desiatimi rokmi ste prišli do farnosti Sedlice. Spomeniete si ešte na prvé pocity, ktoré Vás sprevádzali na novom mieste pôsobenia?

Prvýkrát som si bol pozrieť farnosť 15. júna 2009; predtým som bol v tejto farnosti dvakrát. Prvýkrát, keď sme mali kňazské rekolekcie z dekanátu Prešov, a druhýkrát 27. 2. 2007, keď som tu mal sv. omšu, pri ktorej som pokrstil dievčatko (V. F.). Samozrejme, bola to zmena prísť z mesta, ale nemal som s tým problém. Keďže som nastúpil v prvopiatkovom týždni, presne v stredu 1. júla,

hneď som spovedal, navštívil som chorých, nasledovala odpustová slávnosť v Suhej Doline. Prvé pocity? Všade naokolo vysoká tráva, dosť zanedbaná farská budova a okolie kostola, padajúci plot pri ceste, dve nefunkčné studne pred farou, preto som sa rozhodol, že to postupnými krokmi a hlavne s Božou pomocou zveľadím. Najprv som asi trikrát hlásil brigády, ale postupne záujem ľudí klesal, dospelí na brigády neprichádzali, ale posielali deti, s čím som nemohol súhlasiť. Neskôr som na konkrétne práce už osobne volal ľudí. Platí stará zásada: „Ako majú ľudia radi Boha, tak vyzerá kostol, ako majú radi kňaza, tak vyzerá fara.“

Keď nastal čas spoznávať farnosť, čo Vás prekvapilo najviac v pozitívnom, prípadne aj v negatívnom zmysle?

Poviem to otvorene, o tejto farnosti som počul mnohé reči, vôbec nie ideálne, ale neodradilo ma to, chcel som si urobiť vlastný názor. Postupne som prichádzal na to, že veľa ľudí sa „vyžíva v ohováraní a osočovaní“, ako keby z tohto hriechu mali aj štátnice, tak im to ide. Je na veľkú škodu týchto ľudí, že idú takouto cestou, lebo si veľmi škodia, a raz budeme súdení za každé zbytočné slovo a už nebude možné zobrať to späť. Určite tým nemyslím všetkých farníkov. Títo ľudia majú jeden veľký psychologický problém, radšej sa budú starať o druhého a škodiť mu, ako by si mali urobiť poriadok vo svojom vnútri. (Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš? Mt 6, 41) Problém týchto úbohých ľudí je aj ten, že sa nevedia ospravedlniť, ale ja som im už odpustil. Pár myšlienok od Sv. Otca Františka: „Ohováranie je jedným z najhorších hriechov. Je priamym vyjadrením Satana“. Takto priamo a rázne označil pápež ohováranie, osočovanie, správanie človeka, ktoré je opovrhnutiahodné. „Majú prefičané, falošné srdce, nemôžu vravieť pravdu: A kto nenávidí, je Satan. Ohováranie ničí v ľuďoch, v ich dušiach to, čo je Božie. Ohováranie používa lož na to, aby sa dostala dopredu. O tom niet pochýb, tam, kde je ohováranie, tam je Satan sám.“

V roku 2010, keď som začal obkopávať faru, jeden pán mi povedal: „Pán farár, tu toľko nerobte, lebo vďačnosti sa nedočkáte.“ Potvrdilo sa to, ale dospel som k záveru: nečakaj a nebudeš sklamaný. Tak už nečakám, ale keď srdce kňaza v láske bije pre farnosť, tak ma nič nezastavilo. Prekvapila ma „znalosť“ teórie: trebalo by, to už sa dávno plánovalo, chce to čas, my sme sa už dosť narobili... Teória u mňa neobstojí. Preto som veľa rozmýšľal, projektoval, vybavoval, aby som to v rámci finančných možností

zvládol a farnosť nezadlžil. Mnohí mali problém prijať to, čo vzniklo vo farnosti, ako keby mali výčitky – „zanedbali sme to už pred rokmi“. Nehovorím, že sa to musí každému páčiť, ale keby to bolo urobené pred mojím príchodom, určite by som to neprerábal. Všetko tu zostane, nič si nezoberiem so sebou. Všetko na väčšiu česť a slávu Božiu.

Pozitívne vnímam fakt a mám z toho úprimnú radosť, že hoci na sv. omše v týždni prichádza málo detí, predsa sa chcú modliť sv. ruženec, takisto aj birmovanci sa modlili sv. ruženec, krížovú cestu, prišli aj na kratšie brigády. Bohu vďaka za statočné rodiny farnosti, ktoré sa doma spolu modlia a s deťmi prístupujú k sviatostiam.

Postupne prišiel čas realizovať víziu ďalšieho rozvoja a smerovania farnosti. Čo z plánov sa Vám podarilo uskutočniť a čo ešte plánujete urobiť?

Čo sa týka duchovného života, slávenie liturgického roka, vysluhovanie sviatostí, sv. omše, príprava na prvé sv. prijímanie a sv. birmovania, sv. omše za účasti detí, duchovná príprava na odpustovú slávnosť sú na prvom mieste. Za desať rokov bolo vo farnosti 86 krstov, 29 sobášov a 113 pohrebov. Po materiálnej stránke (prikladám priebeh prác za posledných 10 rokov), stálo ma to veľmi veľa síl, únavy, zdravia, času. Plány do budúcnosti? Žijem Božiu prítomnosť, uvidíme.

r. 2009	júl – august – parkovisko pri kostole november – výmena okien na fare (1. etapa)
r. 2010	marec – výmena okien na fare (2. etapa) august – obkopanie a odvodnenie fary
r. 2011	február – požehnanie obrazu Božieho milosrdenstva (10. výročie konsekrácie kostola) apríl – fasáda fary: oprava, maľba máj – požehnanie obrazu pápeža Jána Pavla II. (z príležitosti blahorečenia), prístrešky z lexanu pri kostole máj – fasáda kostola: oprava, maľba máj – zasvätenie farnosti Fatimskej Panne Márii september – osadenie kameňa a tabule Desatora, požehnanie december – obnova ozvučenia v kostole
r. 2012	marec – jún – výstavba Krížovej cesty; socha sv. Jána Pavla II., požehnanie
r. 2013	apríl – jún – výstavba Lurdskej jaskyne apríl – presklenie v kostole (spovedná miestnosť, miestnosť pre matky s deťmi) september – október – výstavba chodníka od cesty ku kostolu
r. 2014	máj – jún – výstavba oplotenia pri ceste; preloženie stĺpov el. vedenia, zrušenie vzdušnej prípojky el. prúdu na faru (zakopanie do zeme)
r. 2015	marec – rekonštrukcia strechy na farskej budove (pokrytie 3D lepenkou) apríl – požehnanie obrazu sv. Faustíny Kowalskej december – začiatok rekonštrukcie zvonov
r. 2016	január – dokončenie rekonštrukcie zvonov november – prinesenie relikvií sv. Faustíny z Krakova do farnosti
r. 2017	zbúranie hospodárskej budovy, výstavba montovaných garáží a skladových priestorov
r. 2018	parkovisko (bývalý kurt) a oprava kanalizácie pri kostole október – inštalácia zvonkohry vo veži kostola
r. 2019	apríl – osadenie a požehnanie ružencových tabúl pri Lurdskej jaskyni plánovaný náter strechy kostola a zvodov

V čom je v súčasnosti povolanie kňaza náročné?

Žiť kňazstvo v dnešnej dobe je náročné, pretože je obdivované, ale aj zatracované, a predsa každý veriaci v Boha potrebuje kňaza. Aj kňaz potrebuje kňaza. Kňazstvo je obeta. Dnešná doba dáva viac do popredia to, čo je ľudské, svetské, ale kňazstvo je Božia vec. *(Nie vy ste si vyvolili mňa, ale ja som si vyvolil vás a ustanovil som vás, aby ste išli a prinášali ovocie a aby vaše ovocie zostalo. Jn 15, 16)* Kňaz je v službe Boha a niet asi obľúbenejšej témy v ústach ľudí, ako je téma kňaz. *(Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa potupovať a prenasledovať a všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť; radujte sa a jasajte, lebo máte hojnú odmenu v nebi. Tak prenasledovali aj prorokov, ktorí boli pred vami. Mt 5, 11 – 12)* Pohľad ľudí na kňaza: stále sú nespokojní.

*Keď káže dlhšie, tak mu to pomaly myslí.
Keď pri kázni hovorí hlasnejšie, tak kričí.
Keď hovorí normálnym tónom, tak mu nie je rozumieť.
Keď má auto, tak je sveták, keď ho nemá, tak nekráča s dobou.
Keď chodí na návštevy, tak nikdy nie je doma.
Keď je vždy doma, tak je nespooločenský a namyslený.
Keď prosí o milodary, tak je chamtivý a nenásytný.
Keď dôkladne spovedá, tak naťahuje čas, zdržiava.*

*Keď spovedá krátko, tak nepočúva, nemá na ľudí čas.
Keď omšu začína presne, tak mu asi idú dopredu hodinky.
Keď začne omšu minútku neskôr, tak zdržiava celú farnosť.
Keď opravuje kostol, tak zbytočne utráca a nerobí si svoju robotu.
Keď neopravuje nič, tak je lenivý a všetko necháva spustnúť.
Keď je mladý, tak nemá skúsenosti.
Keď je starý, mal by už ísť do penzie.
A keď zomrie, tak niet nikoho, kto by ho nahradil.*

Mnohí si chcú urobiť kňaza na svoj obraz, ale ani Pán Ježiš všetkým nevyhovel. Nároky na kňaza máme, ale na seba? Toto vyčítal Pán Ježiš farizejom. (*Viažu ťažké až neúnosné bremená a kladú ich ľudom na plecía, ale sami ich nechcú ani prstom pohnúť.* Mt 23, 4) Nevie si zvyknúť na to, keď nájdem na okne „niečo pre kňaza“. Nekonzumujem to, lebo ani neviem, od koho to je. Ja nič nepýtam, ale keď si chce niekto uctiť kňaza, tak z tváre do tváre; alebo „doniesol som Vám zeleninu, lebo u nás to už nikto nechce...“, jedli by ste? Najkrajší dar pre kňaza je sloboda, kňaz neprichádza do farnosti, aby ťahal ľudí k sebe, ale k Bohu. Ak toto ľudia nemajú zvládnuté, potom je jasné, že majú problém kňaza prijať a osloviť. Na oslovenie lekárov, učiteľov nezabúdame, ale na oslovenie kňazov...? Za desať rokov som nevyčerpal ani raz celú dovolenku, lebo som pozeral na farnosť, aj s tým tu majú mnohí problém. Ak sa lekári vedú zastúpiť, tak aj kňazi. V prvom prípade to ľudia prijímú, v druhom nie. Inými slovami, dnešná doba kňazom nepraje. Misie sú už aj na Slovensku.

Ako môžu veriaci vo farnosti uľahčiť a spríjemniť službu kňazovi?

Všetky služby vo farnosti podliehajú kňazovi. Ďakujem tým, ktorí prijali niektorú zo služieb: p. Márii Hrušeckej a sl. Márii Semanovej za oblasť hudby, p. Milene Popadičovej za kvetinovú výzdobu kostola, lektorom, miništrantom, spevákom, mimoriadnym rozdávatelom Eucharistie, kurátorom, ružencovému bratstvu, hasičom, OcÚ v Sedliciach, PD v Sedliciach, Lomu Sedlice. Osobitne sa chcem poďakovať susedovi Stanislavovi Onofrejovi za veľkú pomoc a ochotu. Vnímam, že dnešným ľudom chýba zmysel pre obetu, cítiť to aj v oblasti duchovných povolání – poloprázdne kňazské semináre, kláštory, ale aj vo farnosti, preto už od 9. decembra 2014 nemáme kostolníka. Osobne som oslovil 18 ľudí – povedali nie, predstúpil som pred členov ružencového bratstva, to isté, preto všetko zostalo na mne, a je toho dosť, ale stále pripomínam, ponuka na kostolníka, ktorý bude mať určité charakterové vlastnosti a zmysel pre obetu, stále platí.

Jednou z centrálnych myšlienok, ktoré zaznievajú vo Vašich homíliách, je myšlienka *Aký život, taká smrť; aká smrť, taká večnosť*. Ako jej vo svetle Božieho milosrdenstva treba správne rozumieť?

Všetci ľudia sú stvorení na Boží obraz – máme rozum a slobodnú vôľu a v tejto slobode sa človek rozhoduje, akým smerom sa bude uberať jeho život. Vyberie si život s Bohom? Bude žiť s Bohom aj vo večnosti. Vyberie si život bez Boha? Taká bude aj večnosť. („*Pane, Pane, otvor nám!*“ *A on vám odpovie: „Ja neviem, odkiaľ ste!“ Vtedy začnete hovoriť: „Jedávali sme s tebou a pili, na našich námestiach si učil.“ Ale on vám povie: „Ja neviem, odkiaľ ste. Odíďte odo mňa všetci, čo páchate neprávost!“* Lk 13, 25 – 27)

Božia láska a milosrdenstvo sú také veľké, že každý sa môže vrátiť k nášmu Pánovi, a Pán nás prijme. Snažme sa to robiť každý deň. Nikdy nie je neskoro. Dnešná doba vo všeobecnosti ponúka veľmi veľa nástrah pre človeka, rodinu, vzťahy. Nie všetko je osožné, mnohí prepadli matérii až tak nezriadené, že zabudli na Boha.

Obec i farnosť si v tomto roku okrem Vášho výročia pripomínajú aj ďalšie významné udalosti. Čo by ste popriali obyvateľom obce a farníkom?

Aby každý veriaci človek bol priateľom Boha a mal otvorené srdce pre Neho. Aktívny duchovný život, sviatostný život, život modlitby v rodinách, ľudskosť, dobrota srdca nech sú znakmi každého kresťana v našej farnosti, aby štafeta Božej lásky a dobra stále pokračovala a šírila sa. Chceme úprimne povzbudiť aj rodičov, aby boli príkladom pre svoje deti v duchovnom živote, lebo slová znejú, ale príklady priťahujú. Vďaka všetkým, ktorí sa starajú o starkých v rodinách a pomáhajú im. *(Kto si váži otca, očisťuje sa z hriechov; bude sa ich zdržiavať a bude vyslyšaná jeho každodenná modlitba. A zbiera poklady ten, kto má v úcte matku. Kto si váži otca, bude sa radovať zo svojich detí a budú vyslyšané jeho modlitby. Kto si váži otca, bude dlho žiť, a kto poslúcha otca, potešuje matku. Syn môj, buď oporou svojmu otcovi v starobe a nezarmucuj ho, kým je nažive. Ak slabne na myslí, buď trpezlivý a nepohrdaj ním, kým ty si pri plnej sile. Nezabudne sa ti, že si mal súciti s otcom, odráta sa ti z hriechov, ktoré si napáchal. Sir 3, 4 – 7. 14 – 16).* Všetkým Vám úprimne žehnám a každý deň ste v mojich modlitbách.

Mgr. Jozef Kandráč, duchovný otec
Rozhovor zostavil Jozef Maďar

Problémy trápiace poľovníkov

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som vám v krátkosti priblížil činnosť a zmysel existencie nášho Poľovníckeho združenia Sopotnica so sídlom v Sedliciach, ako aj podobných organizácií na celom území Slovenska. Naša organizácia je dobrovoľným združením občanov so spoločným záujmom o prírodu, faunu a flóru, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť nášho životného prostredia a kultúrneho dedičstva.

PZ Sopotnica hospodári na výmere 2 500 ha v katastri obcí Sedlice, Suchá dolina, Ľubovec, Bajerov, Rokycany a Kvačany. V súčasnosti má 27 členov, ktorí plnia úlohy na úseku poľovníctva, ktoré pre nás koordinuje Okresný lesný úrad, Slovenská poľovnícka komora a Slovenský poľovnícky zväz.

Svoju činnosť pri ochrane zveri, prikrmovaní a love vykonávame na základe vopred schválených ročných plánov starostlivosti a plánov chovu a lovu zveri.

Plníme veľmi dôležité úlohy pri ochrane poľnohospodárskych plodín, pri ochrane lesných kultúr a v neposlednom rade pri zabraňovaní šírenia nebezpečných nákaz, ako je africký mor ošípaných, besnota a iné. Nie sme teda nejaká banda, tlupa, zberba a podobne, ako sa môžete dočítať na internetových stránkach, ale úplne normálne a oficiálne združenie so všetkými právami a povinnosťami, ktoré sa snažíme riadne a zodpovedne plniť, čo nám vyplýva z platného zákona o poľovníctve.

Touto cestou sa chcem prihovoriť občanom našej obce a požiadať o seriózny prístup a spoluprácu s nami, aby sa pri prechádzkach v prírode správali zodpovedne, ako si to vyžaduje spoločenská etiketa. Mám na mysli najmä vyrušovanie zveri v období rodenia mláďat, hlavne zo strany majiteľov psov, aby psy nebehali voľne po lesoch a poliach a nerobili škody na ich obyvateľoch. Osobitnou kapitolou sú majitelia alebo, lepšie povedané, pretekári na terénnych motocykloch, štvorkolkách a podobne, ktorí si neuvedomujú, do akého stresu dostanú zver pri rýchlom a hlučnom prejazde po poli a v lese. Veď pretekárska trať sa dá urobiť po dohode s obcou a majiteľmi pozemkov aj tam, kde to nebude prekážať nikomu. Ak ich na to upozorníme, niektorí sa ešte začnú správať aj arogantne. A nie sú to iba občania našej obce. Ako každý vie, prechádzajú tu turistické trasy, ktoré využíva celá široká verejnosť.

Chcem vás, milí občania Sedlíc, týmto požiadať o vzájomné rešpektovanie sa jeden druhého, o korektné správanie sa voči našej prírode a jej obyvateľom, aby ju mohol využívať každý z nás, či už pri relaxe, aktívnom oddychu, alebo pri športovaní, a aby nám ešte dlho slúžila v náš prospech a pre naše zdravie.

Veľa pekných chvíľ a zážitkov v lone našej nádhernej sedlickej prírody vám zo srdca v mene PZ Sopotnica so sídlom v Sedliciach želá

Ing. Igor Dubecký, poľovnícky hospodár PZ Sopotnica

ODPUSTOVÝ VÍKEND

v Sedlciach

SOBOTA 3. august:

20:00 - Otvorenie
21:00 - Braňo Mojsej ml. & PROTECTION
22:30 - Heľenine oči
23:30 - DJ Johny

AREÁL ZŠ SEDLICE
občerstvenie z grilu, výčap
vstupné: domáci 1 €, rodáci 3 €, hostia 5 €

NEDEĽA 4. august:

16:00 – Badros - Kam sa podeli ryby
17:00 – Michal Kentoš & BAND
18:00 – Ľudová hudba Prešovčan
19:30 – DJ Jano (detská diskotéka)

CENTRUM OBCE
nafukovací hrad, trampolína,
maľovanie na tvár,
občerstvenie z grilu, výčap

Obecný občasník Ozveny SEDLÍC vydáva Obecný úrad Sedlice pre vnútornú potrebu obce • Ročník X •
Číslo 1/2019 • Za obsah článkov zodpovedajú prispievatelia • Jazyková úprava Jozef Maďar •
Grafická úprava Marek Guman • Náklad 300 ks • Počet strán: 12